

مارگارت اتوود زاده هجدمین روز نوامبر سال ۱۹۳۹ در اتاوا کانادا است او به جز فعالیتش در زمینه‌هایی چون شعر و داستان‌نویسی، در نقد ادبی نیز دستی بر آتش دارد. در هر نسل، یک یا دو رمان خلق می‌شود که از حاشیه فضا ادبی فاصله می‌گیرد، به یک پدیده تبدیل می‌شود و برای افرادی که حتی کتاب هم نمی‌خوانند، اثری نام‌آشنا می‌شود. «۱۹۸۴» شاهکار «جورج اورول» یکی از این کتاب‌هاست و دیگری، «قصه ندیمه» نوشته «مارگارت اتوود»

«اتوود» نویسنده‌ای است که درباره خودش می‌گوید: «خوش‌بینی یعنی بهتر از واقعیت، بدبینی یعنی بدتر از واقعیت، من واقع‌بین هستم.» گویا همین واقع‌بینی باعث شده بسیاری بخواهند با خواندن رمان «قصه ندیمه» این نویسنده و سریال اقتباسی آن، به سرنوشت خود در دوران «دونالد ترامپ» پی ببرند. و البته در دورانی که برخی نویسنده‌ها از فناوری نو هراس دارند، شاید همین خصیصه را بتوان دلیل ارتباط خوب «اتوود» با ایده‌های جدید شمرد.

«کلر آرمیتستد» دبیر روزنامه «گاردین» به تازگی مطلبی درباره «مارگارت اتوود» داستان‌نویس کانادایی نوشته که اخیرا استقبال فراوان از اقتباس تلویزیونی «قصه ندیمه» او و صدرنشین شدن این رمان در فهرست «آمازون» خبرساز بوده است. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

«اتوود» ۷۷ ساله یک طبیعت‌گرد پرشور است که به همراه همسرش «گرام گیبسون» علاقه خاصی به پرنده‌ها دارد. انتظار نداشتم اما او خیلی گرم و صمیمی من را به دل خانواده‌اش راه داد.

دید «اتوود» نسبت به زندگی رنگ و بوی کمیک دارد؛ مثلا زمانی که یک تور بین‌المللی روی قایق برای رونمایی از «سال سیل» - دومین رمان از سه‌گانه «مدآدام» - برگزار کرد او در صورت لزوم به سبک زندگی‌اش دوز مناسبی از طنز اضافه می‌کند.

«لنی گودینگز» ناشر انگلیسی کارهای اتوود، وقتی اخیرا به خانه او در تورنتو رفته بود، خیلی متعجب شد که او را با یک کیسه کاغذی پر از بوقلمون‌های بوقی بزرگ دید. وی در این باره گفت: «او (اتوود) سرش را به طنز خنده‌داری کج کرد و با لبخندی شیطنت‌آمیز، آن‌ها را به من نشان داد. وقتی آن را فشار می‌داد، صدای‌شان درمی‌آمد. معلوم شد او و «گیبسون» قرار است جوایز سالانه انجمن سلطنتی حمایت از پرندگان (RSPB) را به برندگان اعطا کنند. هر یک از برنده‌ها یک بوقلمون بوقی از «مارگارت» هدیه می‌گیرند. او با فشار دادن عروسک‌ها یک گروه کر درست کرده بود.»

علاقه «اتوود» به طبیعت در کودکی او و جنگل‌نوردی‌هایش با پدر حشره‌شناسش در کانادا ریشه دارد او دومین فرزند از سه فرزند خانواده بود و طبق سبک زندگی خانوادگی‌شان، مجبور نبود تا هشت‌سالگی به مدرسه شبانه‌روزی برود.

«اتوود» زمانی که دانشجوی دانشگاه تورنتو بود، اولین شعرهایش را به چاپ رساند و در سال ۱۹۶۴ اولین جایزه ادبی مهم عمرش را دریافت کرد.

«گودینگز» که از سال ۱۹۷۹ ناشر «اتوود» است، می‌گوید: «او خیلی آدم عملگرایی است. خودکفایی او در کودکی‌اش و همچنین ارتباط با روزهای نخست شکل‌گیری ادبیات کانادایی ریشه دارد. او با برچسب‌های قرمزی که می‌شود از

لوازم التحریری خرید، جلد اول مجموعه شعرش را طراحی کرد. در اولین روزهای تأسیس فروشگاه کتاب «ویراگو»، از یاد گرفتن لم کارها لذت می‌برد و همگام با ما یاد می‌گرفت.»

رویکرد عملگرایی او با انرژی تمام، او را به سمت عصر دیجیتال سوق داد. به عنوان نویسنده بین‌المللی موفقی که تاکنون ۲۴ مدرک افتخاری از شش کشور مختلف گرفته، پنج بار نامزد و یک بار برنده «بوکر» شده و اخیراً هم به نروژ دعوت شده تا دست‌نوشته‌ای را برای ۱۰۰ سال مدفون کند تا بخشی از پروژه کتابخانه آینده باشد، او با مسأله "جای پای عظیم کرینی" روبه‌رو شده است. اتوود با ابداع «لانگ پن» که به او اجازه می‌دهد بدون ترک خانه، برای هوادارانش امضا کند و کتاب‌خوانی کند، این مسأله را حل کرده است.

«اتوود» یک میلیون و ۶۰۰ هزار هوادار در توئیتر دارد که روزی چندین بار درباره موضوعات مختلف برای‌شان پست می‌گذارد؛ از نیاز مبرم به حمایت از پروانه سلطنتی گرفته تا بدگویی از «هیلاری کلینتون».

این نویسنده همچنین در سریال «قصه ندیمه» و بازی «زامبی‌ها، فرار!» نقشی هم ایفا کرده است. این بازی توسط «نوامی الدرمن» رمان‌نویس انگلیسی و طراح بازی که شاگرد «اتوود» هم حساب می‌شود، ساخته شده است. «الدرمن» یکی از چهار نفری بود که در یک رقابت ادبی برگزیده شد تا سفری به کانادا داشته باشد و با «اتوود» آشنا شود او درباره آشنایی‌اش با این نویسنده سرشناس می‌گوید: «ما چهار نفر بودیم که برای ملاقات با او به کانادا سفر کردیم. من فکر می‌کنم او من را به خاطر بامزه بودنم انتخاب کرد.»

جدیدترین رمان «الدرمن» که «قدرت» نام دارد، «اتوود» را در رقابت نامزدی جایزه «بیلیز» جا گذاشته است. به نظر می‌رسد او خیلی خوب در جو خصوصی زندگی استادش راه پیدا کرده است. در این باره می‌گوید: «انتظار نداشتم اما او خیلی گرم و صمیمی من را به دل خانواده‌اش راه داد. در کوبا، با برادر و همسر برادر او به پرندنگری رفتیم.»

«اورسولا کی. لو گوین» نویسنده باسابقه ادبیات علمی - تخیلی در یکی از نقدهای خود در «گاردین» نوشته: «در ذهن من، «قصه ندیمه»، «اوریکس و کریک» و حالا هم «سال سیل» همه نمونه‌ای از آن‌چه ادبیات علمی - تخیلی انجام می‌دهد، هستند. یعنی انتقال مصداق‌های کنونی به آینده نزدیک که نیمی پیش‌بینی و نیمی طنز تلخ هستند.

داستان «قصه ندیمه» درباره آمریکایی است که در آن زن‌ها از داشتن هرگونه قدرت، شغل، مال یا ثروت محروم هستند و حتی در تعیین سرنوشت خود نقشی ندارند. در این داستان، زن‌ها برده‌ها و اموالی در دست مردان هستند. شخصیت اصلی قصه زنی به نام «آفرد» است که باید برای یک مقام بالای دولتی که همسرش نازاست، فرزند بیاورد و بزرگ‌شان کند.

این اثر در میانه دهه ۱۹۸۰ نوشته شد و اواخر قرن بیستم، زمانی که جلوگیری از پیش‌روی فمینیسم غیرممکن بود، این کتاب یک قصه هشداردهنده محسوب می‌شد.

«اتوود» سال ۲۰۰۳ در جشنواره «هی» گفت که «قصه ندیمه» در مقایسه با اولین آثارش یعنی سه‌گانه «مدآدام» کمتر مصداق کلی دارد. «اوریکس و کریک» به مسائل جهانی پرداخته‌اند، در حالی که «قصه ندیمه» بیشتر روی

آمریکا تمرکز دارد. اما سه دهه پس از انتشار «قصه ندیمه» با روی کار آمدن «دونالد ترامپ» و رویکرد ضدزن او در آمریکا، به نظر می‌رسد این کتاب بیش از پیش فضای خود را در جامعه آمریکایی پیدا کرده است.

رمان «قصه ندیمه» به خاطر محتوای ضد مسیحی و صحنه‌های غیراخلاقی از فهرست کتاب‌های درسی مدرسه‌ها و کتابخانه‌های آمریکا حذف شده است. نام این اثر در میان ۱۰۰ کتاب چالش‌برانگیز طی ۲۰ سال گذشته دیده می‌شود.

پخش سریال اقتباسی «قصه ندیمه» از ماه گذشته در آمریکا آغاز شده و به تازگی به انگلستان رسیده است. اخیرا خبر رسید پخش اولین قسمت این مجموعه تلویزیونی از شبکه چهار انگلستان موجب افزایش چشمگیر فروش کتاب «اتوود» در سایت «آمازون» شده و آن را دوباره صدرنشین فهرست پرفروش‌ترین‌ها کرده است. «الیزابت ماس» در این سریال ۱۰ قسمتی نقش ندیمه‌ای به نام «آفرد» را ایفا می‌کند.

«مارگارت اتوود» متولد ۱۸ نوامبر ۱۹۳۹ است. او فعالیت ادبی خود را در کسوت یک شاعر آغاز کرد و تاکنون ۶۰ کتاب برای بزرگسالان و کودکان به چاپ رسانده است. او چند کتاب شعر اپرا، فیلمنامه تلویزیونی و رمان گرافیکی هم در کارنامه‌اش به ثبت رسانده است.

اتوود سال ۲۰۰۰ پس از سه بار راه یافتن به مرحله نهایی نامزدی «من بوکر»، با رمان «آدمکش کور» موفق به کسب این جایزه مهم شد. این شاعر، داستان‌نویس و نویسنده آثار کودک، اکنون یکی از سرشناس‌ترین نویسندگان و منتقدان ادبی کاناداست و جایزه‌های معتبر ادبی فراوانی را در کارنامه ادبی خود ثبت کرده است. او علاوه بر «من بوکر»، در سال ۱۹۸۵ جایزه ادبی «آرتور سی کلارک» را از آن خود کرد. جایزه دولتی ادبیات کانادا، جایزه «گیلر» و جایزه «ایمپک دوبلین» از دیگر جایزه‌های مهم ادبی هستند که کارنامه حرفه‌ای «اتوود» را مزین کرده‌اند. از این نویسنده آثار متعددی از جمله رمان‌های «قصه ندیمه»، «عروس فریبکار»، «گریس دیگر»، «آدمکش کور» و «اوریکس و کریک» به زبان فارسی ترجمه شده‌اند.